

Miquel Bové

◆ BARCELONA. — És escriptor, però no disposa de prou temps per exercir l'ofici. Publica un llibre, *El barret fort i altres contes*, pels 25 anys d'Edicions 62, i aquesta en regala 1.800 exemplars. S'estima més col·leccionar càmeres fotogràfiques que fotografies. No coneix Manolo Valdés, però comparteix pàgines amb ell en aquest recull de contes protegit amb tapes dures i il·lustracions color de canyella. Enyora la Leica amb què feia fotos turístiques a Mèxic i té per nom Pere Calders.

El barret fort es presenta com l'últim recull de contes portàtils creats per l'escriptor barceloní, i suposa a més la particularitat de ser el títol en català número 2.000 d'Edicions 62. El llibre s'enceta amb sis relats, de llargades variables, continua amb una dotzena de contes breus, i es tanca amb un apèndix dedicat a cadascun dels dos autors.

Amb 75 anys, conserva un somriure fàcil i un gran apassionament per la tecnologia fotogràfica emergent. Sembla que últimament li fa més mandra escriure o, com diu ell, no té prou temps per dedicar-s'hi. De fet, el desembre del 1986 va aconseguir el premi Joan Crexell amb una novel·la —*Gaeli i l'home déu*— que havia escrit durant el 1937, en plena guerra civil.

—Dels contes, alguns els he fets expressament pel llibre, d'altres ja els tenia d'abans. El que passa és que la tirada està limitada a 1.800 exemplars i no s'han posat a la venda, sinó que han servit d'obsequi pels col·laboradors del editorial.

Les il·lustracions de l'o-

JOANGUERRERO

“Val més tenir un moviment d'escriptors en català que no pas un Nobel de literatura”

bra han sortit de la mà i la imaginació del pintor valencià Manolo Valdés. El collage amb utilització de retalls de premsa, paquets de tabac, i cartes de pòquer, predomina

en els dinou originals.

—Ell i jo no ens coneixem. Havia de venir a la presentació del llibre, però al final no va poder ser-hi. De fet, en el plantejament del llibre cap

dels dos va intervenir-hi, sinó que tot el desenvolupament de la idea va anar a càrrec de l'editorial. No hi ha hagut inspiració recíproca entre la part gràfica i l'escripta, cadas-

cú de nosaltres ha presentat el que ha volgut. Això fa que el llibre sigui força singular.

Va existir tanta llibertat a l'hora de projectar el llibre que el mateix Calders no en va veure ni la portada ni les il·lustracions fins que el llibre no va estar acabat. Els seus *hobbies* i les col·laboracions als diaris li provoquen l'angoixant sensació que va mancat de temps, i no troba ocasió per incrementar el seu compte de 24 llibres.

Sigui quin sigui el gènere, Calders sempre té a punt el pinzell de la ironia i la paleta de l'absurd per retocar qual-sevol esbós de vida quotidiana. El muntatge teatral d'*Antaviana* va servir-li de plataforma de llançament a la popularitat. Sempre ha conreat la novel·la, i en són exemple *Crònica de la veritat oculta*, *L'ombra de l'atzavara* o *Aquí descansa Nevares*, però també sempre s'ha mostrat partidari i defensor a ultrança del conte.

—El conte té un valor: et permet explicar el que vols amb una gran economia de mitjans. Ell mateix t'avisava si amb quatre ratlles n'hi ha poc o si amb deu en sobren. Per anar bé ha d'interessar des de la primera paraula. Acostumo a dir que les coses que explico als contes m'han passat en

una dimensió o altra, és a dir tant a la vida real com a la somnis.

Preocupat per la llengua

Un tema que el preocupava és la perdurabilitat de la llengua catalana. Imposa la prudència i l'excusa de l'oblidament l'hora de citar noms d'escriptors joves.

—La literatura catalana té una vitalitat que abans no tenia. Els escriptors d'ara tenen vocació i consciència de ser veu; això fa que aquest moviment sigui més esperançador de cara a poder salvar la llengua que no pas les grans personalitats individuals. Frederic Mistral era de nacionalitat francesa, però escrivia en occità i li van donar el Nobel de literatura el 1904. Tot i així, la seva llengua va desaparèixer sense remei.

Falten bons tiradors de primeres pedres, Mosques millor vida, Tocar de peus sobre la terra, o bé Prestidigitació d'altura. Títols d'impacte per un narrador que ja escrivia des de nen, però va passar desapercebut perquè no feia realisme històric. Els intel·lectuals del país es van adonar que existia amb el boom dels autors sud-americans.

—Jo sempre he admirat Juan Rulfo, però prefereixo parlar de coincidències més que d'influències. Un dia em van dir que m'assemblava a Kafka; curiosament jo no l'havia llegit mai. Si tingués noció d'una influència em sentiria incòmode, perquè voleu imitar una cosa que ja s'ha fet és perdre el temps. O no?

Els crèdits d'*El barret fort* ja avisen del caràcter no venal de l'obra. Tot i així, Calders suggereix amb una mirada picardiosa que “potser algú farà negoci portant-lo a la revenda”.